

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně Mgr. Barborou Berkovou ve věci

žalobce: T. S., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou
sídlem Krátký lán, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2024, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Městský úřad Jeseník (dále jen „MÚ“) rozhodnutím č. j. X ze dne 4. 12. 2023 uznal žalobce vinným spácháním přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), jehož se žalobce dopustil tím, že dne 7. 10. 2023 v 10:00 hodin v obci Jeseník, na ulici Otakara Březiny, u domu č. p. 1335/9, jako řidič motorového vozidla značky FORD TRANZIT, reg. zn. X nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. MÚ uložil žalobci za uvedený přestupek pokutu ve výši 1 500 Kč.

2. Odvolání žalobce žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí MÚ potvrdil.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků

Žaloba

3. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Žalovaný podle žalobce nedostatečně zjistil skutkový stav, o němž tak neexistuje judikaturou NSS požadovaná praktická jistota. Žalovaný, jenž připustil pravděpodobnost, že se policisté ve svém pozorování mohli mýlit, tak nebyl oprávněn potvrdit rozhodnutí o vině žalobce, neboť toto rozhodnutí by mohlo obstát jen tehdy, pokud by varianta, že se žalobce nedopustil přestupku, byla zcela nepravděpodobná. Proto měl být žalobce dle zásady in dubio pro reo obvinění zproštěn.
4. Pochybnosti podle žalobce založily výpovědi policistů, které nevylučovaly, že bezpečnostní pás splýnul s oděvem žalobce, do jeho vozidla měli vhléd asi jednu sekundu a tito neviděli samotný nezapnutý pás. Dle judikatury NSS správní orgány musí ověřit, zda je tvrzení svědka reálné, pravdivé, možné a zda mu jeho výhledový poměr umožňoval učinit takové pozorování. Výpověď policistů, že měli stanoviště na ulici Otakara Březiny, u vodáckého klubu, tj. domu č. p. 1335/9, ale neposkytuje dostatečnou oporu pro zjištění, zda měli možnost spáchání přestupku vidět. Závěr žalovaného, že tito jej pozorovali přes přední sklo vozidla, je spekulací, neboť není zřejmé, odkud svá pozorování činili, jak probíhalo zastavování vozidla, zda stáli na ulici či seděli ve svém vozidle.
5. Z úředního záznamu podle žalobce vyplývá, že řidič nebyl připoután bezpečnostním pásem při zastavení vozidla, a tudíž ho neužil ani během jízdy, takže z něj neplyne, že by policisté pozorovali nepřipoutaného žalobce před zastavením vozidla, a tudíž je tento rozporný s výpověďmi policistů ve správním řízení, což snižuje jejich věrohodnost.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Podle jeho názoru MÚ zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. To, zda byl žalobce připoután bezpečnostním pásem, je pozorovatelné pouhým okem, přičemž věrohodné svědectví policistů zpravidla představuje dostatečný důkaz o spáchání přestupku, zejména na tak krátkou vzdálenost. Detailní výpověď o barvě oblečení žalobce, barvě pásu či nepozorování pásu samotného označil za nerozhodnou, stejně jako to, odkud protiprávní jednání policisté pozorovali, neboť nepřipoutání bezpečnostním pásem je vizuálně zjistitelné. Poukázal na to, že žalobce nevyužil práva klást svědkům otázky. Podkladem rozhodnutí MÚ byly věrohodné a konzistentní výpovědi svědků, korespondující s úředním záznamem a oznámením o přestupku. Zdůraznil také, že žalobce policejní verzi neznevěřil jinou skutkovou verzí. Závěrem navrhl, aby v případě procesního úspěchu soud žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení z důvodu procesní strategie žalobce a její zneužívající povahy.

Replika žalobce

7. Žalobce v replice znovu zopakoval, že pokud žalovaný připustil, že se policisté ve svém pozorování mýlili (byť pravděpodobnost tohoto závěru označil za velmi malou) mělo být řízení zastaveno. Zpochybnil jistotu policistů o tom, že pás nesplýval s oblečením žalobce, za situace, kdy nevěděli, jaké barvy je pás a oblečení žalobce, a dále vytkl žalovanému, že

výhledové poměry policistů vůbec neověřil. Závěrem označil za nekorektní tvrzení žalovaného o jeho procesní strategii.

C) Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl ve věci bez jednání.

Zjištění z obsahu správního spisu

9. MÚ obdržel dne 12. 10. 2023 od Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, obvodního oddělení Jeseník, oznámení přestupku ze dne 7. 10. 2023, z něhož vyplývá, že žalobce je podezřelý ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že porušil § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona tak, že za jízdy nebyl připoután bezpečnostním pásem, nepředložil lékařské potvrzení, že nemusí užít bezpečnostní pás. Z připojeného úředního záznamu z téhož data vyplývá, že žalobce řídící vozidlo Ford Transit RZ X byl téhož dne v 10:00 hodin zastaven policejní hlídkou na ul. Otakara Březiny, v blízkosti vodáckého klubu v Jeseníku, přičemž bylo zjištěno, že při zastavení nebyl připoután bezpečnostním pásem, tudíž ho neužil ani během jízdy. V úředním záznamu je popsáno, jakým způsobem policejní hlídka se žalobcem jednala, a že na její dotaz uvedl, že „mluvil s dětmi a pak se nepřipoutal“. K přestupku se doznal, s příkazním řízením ovšem nesouhlasil. Po vypsání oznámení mu toto bylo předloženo k možnému vyjádření, toto ale odmítl podepsat.
10. Z protokolu o ústním jednání dne 27. 11. 2023 soud zjistil, že se k tomuto žalobce bez omluvy nedostavil, bylo jednáno v jeho nepřítomnosti, a byl zde vyslechnut člen policejní hlídky prap. M. J. Tento vypověděl, že s kolegou prováděli silniční kontrolu na ul. Otakara Březiny, v blízkosti vodáckého klubu, kde kolega zastavil projíždějící Tranzit. Při zastavování vozidla bylo zjevné, že řidič – žalobce – není připoután bezpečnostním pásem. Tento na dotaz odpověděl, že lékařské potvrzení, že nemusí být připoután, nemá a nebyl připoután proto, že se bavil s nějakými dětmi a poté se zapomněl připoutat. S vyřešením věci v příkazním řízení nesouhlasil. K dotazu MÚ uvedl, že nepřipoutání řidiče viděli cca 10 metrů před zastavením vozidla a bezprostředně po jeho zastavení, nic jim ve výhledu nebránilo, jedná se o přehledný úsek, nevzpomněl si na to, co měl řidič oblečeno, ale pás s oblečením určitě nesplýval. Shodně vypovídal i nstržm. J. J., který dále k dotazům MÚ uvedl, že nepřipoutání řidiče zaznamenali v momentu, kdy vozidlo přijíždělo k jejich stanovišti a doplnil, že kdyby se řidič odpoutal před zastavením, všimli by si toho. Musel tedy být nepřipoután už během jízdy. Nic takového, co by jim bránilo ve výhledu na místě nebylo, jasně a zřetelně řidiče viděli. Měl za to, že řidič měl na sobě mikinu nebo svetr asi šedé barvy, pás určitě nesplýval.
11. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání shora uvedeného přestupku. V jeho odůvodnění MÚ za shrnutí provedeného dokazování uzavřel, že spáchaný přestupek je zcela spolehlivě zjištěn a prokázán. Neměl pochybnosti o svědecké výpovědi policistů, což odůvodnil tím, že tito nemají na věci zájem, vykonávají pouze služební povinnost, při níž jsou vázáni zákonem, jejich výpovědi považoval za klíčové a konstatoval, že tyto jsou ve vzájemném souladu a tvoří tak logický celek a potvrzují skutečnosti uvedené v oznámení o přestupku i úředním záznamu.

12. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V něm označil skutkový stav za dostatečně zjištěný. Poukázal na to, že oba svědci se jasně shodli na tom, že žalobce nebyl připoután bezpečnostním pásem v momentě příjezdu k jejich stanovišti, což si také ověřili ve chvíli, kdy vozidlo zastavilo, rovněž vyloučili, že by se žalobce odpoutával před zastavením, a jistí si byli i tím, že pás s oblečením nesplýval, neboť to viděli po celou dobu, co k nim vozidlo přijíždělo, a nakonec zastavilo u jejich stanoviště, tj. na nejkratší možnou vzdálenost. Dále uvedl, že policistům dle jejich výpovědí nic nebránilo ve výhledu, a že z popisu jejich stanoviště je zřejmé, že pozorovali řidiče přes přední skla vozidla, tj. z nevhodnějšího úhlu pohledu po pozorování takového typu přestupku. Námitku, že policisté spontánně neuvedli, že by viděli viset pás podél sloupku nebo sponu pásu, žalovaný odmítl jako irelevantní s tím, že nepřipoutání bezpečnostním pásem je vizuálně zjistitelné zejména v části mezi sloupkem vozidla, kde je umístěn bezpečnostní pás, a pravou částí těla řidiče. Dále žalovaný uvedl, že policista vzdálenost, z níž vozidlo pozoroval, pouze odhadl, takže vypočtená doba 1 vteřiny je nepřesná, nehledě na to, že pro vyhodnocení, zda je osoba připoutaná bezpečnostním pásem, je i doba pozorování v řádu sekund dostatečná. Zdůraznil také, že shodně situaci pozorovali, vyhodnotili a popsali dva policisté současně, pozorovali děj na krátkou vzdálenost a z vhodného úhlu, takže je jen velmi malá pravděpodobnost, že by se ve svém pozorování mýlili. Uzavřel proto, že MÚ zjistil skutkový stav řádně a v rozsahu potřebném pro rozhodnutí.

Relevantní právní úprava

13. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
14. Podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu *se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.*
15. Podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu *je řidič motorového vozidla kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu.*

Právní hodnocení krajského soudu

16. V posuzované věci není mezi účastníky řízení sporu o tom, že žalobce dne 7. 10. 2023 v 10:00 hodin v obci Jeseník, na ulici Otakara Březiny, u domu č. p. 1335/9, řídil motorové vozidlo, přičemž byl kontrolován hlídkou Policie ČR. Sporné je jen to, zda bylo prokázáno, že žalobce jako řidič v době jízdy nebyl připoután bezpečnostním pásem.
17. Předně krajský soud konstatuje, že v případě přestupku spočívajícího v nepřipoutání řidiče za jízdy bezpečnostním pásem, nebyla-li tato skutečnost zdokumentována fotodokumentací či videozáznamem, je správní orgán rozhodující v řízení o přestupku při zjišťování skutkového stavu odkázán především na svědeckou výpověď členů policejní hlídky, případně dalších osob. Úřední záznam sám o sobě je toliko prvotní indicií, z níž správní orgán získává poznatky o tom, jak se podle líčení úřední osoby, která jej sepsala, měly věci sebehnout. V řízení je proto třeba vyslechnout osoby, které byly jednání, v němž je spatřován přestupek, přítomny (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-

115, č. 1856/2009 Sb. NSS). V posuzované věci tímto způsobem správní orgány postupovaly, neboť vyslechly oba členy policejní hlídky.

18. Žalobce v žalobě jednak namítal, že výpovědi policistů neposkytly dostatek informací pro jednoznačný závěr, že nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem, a dále že jejich výpovědi byly v rozporu s obsahem úředního záznamu, který tito po kontrole sepsali. Proti hodnocení jejich výpovědí žalovaným namítal, že připustil-li žalovaný, že se policisté mohli mýlit, přiznal sám, že o skutkovém stavu nepanuje praktická jistota nezbytná pro závěr o spáchání přestupku.
19. V posuzované věci je třeba zdůraznit, že při samotné silniční kontrole ani v průběhu správního řízení žalobce jinou variantu skutkového děje, než která plyne z provedených výsledků policistů, netvrdil a neučinil tak ani v podané žalobě. Žalobce netvrdí, že při předmětné jízdě připoután byl, nýbrž v zásadě toliko zpochybňuje kvalitu provedených důkazů.
20. NSS však v rozsudku ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011-66 vyložil, že i když je přestupkové řízení ovládáno zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, neznamená to, vzhledem k dikci § 52 správního řádu, účastníka řízení povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení. Povinnost vyplývající z § 52 správního řádu sice nelze vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení a následně i důkazní břemeno ohledně zjišťovaných skutečností; je však povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet.
21. Žalobce ale v řízení netvrdil alternativní verzi skutkového děje a ani v tomto směru neoznačil žádný důkaz, který by bylo s to prokázat, že jeho oděv v době skutku splýval s bezpečnostním pásem, či že by policisté nebyli schopni, např. z důvodu značné vzdálenosti místa jejich pozorování od sledovaného vozidla, či nevhodného úhlu pozorování vidět nezapnutý bezpečnostní pás. Bylo by přitom přirozené a logické, že by žalobce, pokud by daný přestupek podle svého mínění nespáchal, již na místě uvedl, že bezpečnostním pásem připoután byl. Žalobce již od počátku musel vědět o tom, že spáchal přestupek, za který mu hrozil postih, a nebylo tedy v jeho zájmu tvrzení o své nevině na místě jakkoli zatajovat, mimo jiné proto, že časový odstup obecně hodnotu důkazu oslabuje a zpochybňuje (k obdobným závěrům ohledně snížení důkazní hodnoty tvrzení uvedených s časovým odstupem viz rovněž NSS v rozsudku ze dne 19. 2. 2014, č. j. 3 As 73/2013-42). Za této situace jsou podle názoru soudu svědecké výpovědi policistů dostatečným podkladem pro zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.
22. Otázkou věrohodnosti svědecké výpovědi policisty se NSS ve své judikatuře již zabýval, přičemž opakovaně judikoval, že policisty lze obecně považovat za nestranné a věrohodné svědky, neprokáže-li se v konkrétním případě opak. O takové případy půjde zejména tehdy, pokud jsou ve výpovědích policistů rozpory, existují-li důkazy svědčící o zaujatosti policistů vůči osobě obviněného, v případě šikanózního postupu policistů apod. (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015-42, bod 19, či ze dne 23. 4. 2020, č. j. 8 As 142/2019-39, bod 31). Za takové nestandardní okolnosti označil NSS například to, že je řidič nad rámec kontroly dokladů a testu, zda není pod vlivem alkoholu, podroben rovněž detailní kontrole technického stavu vozidla a povinné výbavy, aniž by k tomu byl dán důvod na základě konkrétního podezření (srov. závěry rozsudku NSS ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). V posuzované věci se ovšem z obsahu spisu takové indicie nevěrohodnosti výpovědí

policistů nepodávají. Žalobce byl při silniční kontrole podroben běžné kontrole dokladů, policejní hlídka v průběhu silniční kontroly postupovala standardně, sepsala oznámení přestupku a umožnila se žalobci k tomuto vyjádřit, čehož tento o své vůli nevyužil.

23. Krajský soud uzavírá, že v projednávané věci bylo dostatečným způsobem prokázáno naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v nepřipoutání se bezpečnostním pásem během řízení vozidla. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že v posuzované věci jsou výpovědi policistů vzájemně souladné, konzistentní a nevykazují žádné logické rozpory či nejasnosti, a že nebyl zjištěn ani žádný motiv, proč by policisté měli zájem na stíhání žalobce než prostý výkon jejich služby. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by bylo chování zasahujících policistů nestandardní ve smyslu výše zmíněné judikatury, nebo že by měli osobní zájem na věci, a rovněž nebyly a k dispozici žádné důkazy zpochybňující jejich konstantní a pro účely řízení dostatečně určité výpovědi, a nejsou ani v řízení soudním.
24. Tento závěr není schopen zvrátit ani fakt, že v úředním záznamu policisté uvedli toliko nepřipoutání žalobce *při zastavení* vozidla. Ve svých výpovědích totiž oba policisté výslovně uvedli, že ještě za jízdy vozidla na vlastní oči viděli, že žalobce nebyl připoután, a také že nepozorovali odpoutání žalobce z bezpečnostního pásu v okamžiku zastavení vozidla. Úřední záznam tudíž není s výpověďmi policistů v rozporu, toliko obsahuje stručnější vyjádření, pro účely úředního záznamu zcela dostačující. Úřední záznam doprovázející oznámení o přestupku slouží pouze k předání informace správnímu orgánu o tom, že byl (podle názoru policie) spáchán přestupek, v čem spočívá a kdo jej měl spáchat, přičemž by měl obsahovat zejména informace, které by mohly správnímu orgánu pomoci zvolit co nejvhodnější procesní postup při projednávání přestupku. Z konstantní judikatury vyplývá, že úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý (obdobně také oznámení přestupku), poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci a samo o sobě jako dostatečný důkazní prostředek neobstojí. K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu slouží svědecká výpověď osoby, která úřední záznam sepsala, nikoli tento záznam (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, 2 As 89/2015-35, č. 1856/2009 Sb. NSS, či ze dne 26. 2. 2014, č. j. 3 As 80/2013-18).
25. Nezjištění barvy oblečení žalobce a barvy bezpečnostního pásu a absence popisu přesného místa pozorování děje jednoho každého policisty nepovažuje krajský soud za deficit oslabující míru jistoty, s jakou byl skutkový stav zjištěn. Policisté vypověděli, že žalobce řídícího vozidlo bez zapnutého bezpečnostního pásu zřetelně viděli, že se jednalo o přehledný úsek a že pás určitě s oblečením žalobce nesplýval. Měl-li žalobce za to, že měl být výslech těchto svědků podrobnější, mohl se jej zúčastnit a využít svého práva klást jim otázky. Stejně tak měl-li za to, že měly být provedeny další důkazy, mohl jejich provedení navrhnout. Nic z toho však žalobce neučinil.
26. Nedůvodná je konečně i žalobní námitka, že konstatoval-li žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí, že „[v] takové situaci je jen malá pravděpodobnost, že by se ve svém pozorování mylili“, nemohl potvrdit výrok o vině žalobce. V projednávané věci bylo v rámci možností, které jsou správním orgánům z povahy věci dány při zjišťování přestupků viditelných pouhým okem a jinak nezdokumentovaných, s dostatečnou mírou jistoty zjištěno, že žalobce uvedený přestupek spáchal. Připuštění velmi malé pravděpodobnosti omylu dvou policistů současně, kteří při dobré viditelnosti pozorovali totéž, je připuštěním pravděpodobnosti omylu spíše v teoretické rovině. Současně však nelze kárat žalovaného za to, že tuto možnost zmínil, neboť absolutní vyloučení lidského omylu je bláhovostí. Žalovaný tím však neoslabil skutečnost, že bylo v posuzované věci prokázáno, že žalobce

svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) a § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Požadavky žalobcem zmíněných rozsudků NSS (ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 As 344/2017-35, a ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-66) na kvalitu zjištění skutkového stavu tak byly splněny. Slovy nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 260/05, na který sedmý senát NSS v žalobcem zmíněném rozsudku odkazuje, lze uzavřít, že MÚ v předmětném přestupkovém řízení zjistil skutkový stav na zcela dostačující úrovni „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“.

D) Závěr a náklady řízení

27. Jelikož soud shledal žalobní body nedůvodnými, žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 3. října 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně